

ἀντίσπαστος / antispastus, antespastus

1. HERHAEST. 12. 1 sq. ἐκ βραχείας καὶ δύο μακρῶν καὶ βραχείας, ἀντίσπαστος.
[HERHAEST.] 1^a (p. 27) ἀντίσπαστος ~ – – ~ ‘ἔων θνητός’ ... (p. 28) ἀντίσπαστος ~ – – ~ ‘Ἀλέξανδρος’.

[HERHAEST.] 1^a (p. 29) ἐκ δὲ τοῦ βακχείου (*scil.* προέρχονται) ὁ ἀντίσπαστος καὶ ὁ πρῶτος ἐπίτритος.

[HERHAEST.] 1^b (p. 34) καὶ ὁ ἀντίσπαστος ἀπὸ τοῦ ἀντισπᾶν καὶ ἐναντιοῦσθαι τούτῳ (*scil.* τῷ χορειάμβῳ).

[HERHAEST.] I 2 (p. 39) ὁ ἀντίσπαστος ἐκ βραχείας καὶ δύο μακρῶν καὶ βραχείας ἐξάχρονος ~ – – ~, οἶον ‘ἀήττητος’.

[HERHAEST.] III 20 (p. 66) ἀντίσπαστος ἐκ ~ καὶ δύο μακρῶν καὶ ~ ἐξάχρονος, οἶον ‘Ἀλέξανδρος’.

ARIST. QUINT. *de mus.* I 22 (p. 44. 11 sqq. Winnington-Ingram) τούτων δὴ συντιθεμένων ἀλλήλαις γίνονται πόδες, παρ’ ὃ καὶ συστήματα συλλαβῶν εἴρηται ... (22 sqq.) τεσσάρων δὲ συλλαβῶν ἐκτεθεισῶν γίνονται πόδες δεκαἕξ, οὓς δυνατὸν διὰ τῶν ὁμοίων θεωρεῖν μεθόδων ... (28 sqq.) ἢ περιεχούσας ἔχων τὰς μακρὰς, ἐν μέσῳ δὲ τὰς βραχείας χορίαμβος, ἢ ἐναντίως ἔχων ἀντίσπαστος.

ARIST. QUINT. *de mus.* I 26 (p. 49. 14 sq. Winnington-Ingram) τὰ δ’ ἐκ τούτων (*scil.* τοῦ ἰαμβικοῦ καὶ τοῦ τροχαικοῦ) συγκείμενα (*scil.* μέτρα) χοριαμβικόν τέ ἐστι καὶ ἀντισπαστικόν ... (20 sqq.) τὸ δὲ ἀντισπαστικὸν μετρεῖται μὲν τῷ ὁμωνύμῳ ποδί, πολλακίς δὲ τὸν πρότερον δυσύλλαβον καὶ εἰς τοὺς ἄλλους δυσύλλαβους μεταβάλλει (εὐπρεπέστερον μὲν ἡνίκα εἰς σπονδειον, σπανίως δὲ εἰς τοὺς λοιπούς).

CHOROEB. 219. 3 sqq. ἀντίσπαστος, ὁ καὶ σπονδειακὸς καὶ βακχείος κατὰ ἰαμβον, ἐκ βραχείας καὶ δύο μακρῶν καὶ βραχείας, ἐξάχρονος.

CHOROEB. 237. 11 sqq. δοκεῖ (*scil.* ὁ Ἑφαιστίων, p. 31. 15 sqq.) μὴ διαλαβάνειν κατὰ τάξιν, μετὰ τὸ χοριαμβικὸν διδάσκων τὸ ἀντισπαστικόν, ὅπερ ἐκ βραχείας καὶ δύο μακρῶν καὶ βραχείας σύγκειται. ἐχρῆν γὰρ μετὰ τὸ χοριαμβικὸν διαλαβεῖν περὶ τοῦ ἀπ’ ἐλάσσονος ἰωνικοῦ (εἵπομεν γὰρ εἶναι τὸ χοριαμβικὸν ἐκ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς, οἶονει τροχαικὸν καὶ ἰαμβικόν). ἀφαιρουμένη γὰρ ἡ πρώτη συλλαβὴ τοῦ χοριαμβικοῦ τίκει τὸ ἰωνικὸν ἀπ’ ἐλάσσονος, ἀλλὰ δεῖ λέγειν, ὅτι τὸ ἀντιπαθὲς παρέλαβεν, ἵνα μᾶλλον τὴν τάξιν φυλάξῃ τῷ τὰ ἀντιπαθῆ πλησίον ἀλλήλων κείσθαι. ὥς γὰρ ἰάμβῳ τροχαιοῖς, οὕτω καὶ δακτύλῳ <ἀνάπαιστος ἀντίκειται καὶ χοριάμβῳ> ἀντίσπαστος.

CHOROEB. 242. 8 sqq. ζητεῖται διὰ τί μὴ μετὰ τὸ ἀντισπαστικόν (*scil.* μέτρον) εὐθὺς τοῦ ἀπ’ ἐλάσσονος ἤρξατο (*scil.* ὁ Ἑφαιστίων, p. 35. 2), ἀλλὰ τοῦ ἀπὸ μείζονος. καὶ φαμέν, ὅτι πρῶτον τῆς τετραδικῆς συγγενείας παρέλαβε τὸ χοριαμβικόν, οὗ συλλαβῆς ἀφαιρουμένης ἰωνικὸν ἀπ’ ἐλάσσονος γίνεται, ἐξ οὗ ὁ ἀντίσπαστος, ἐξ οὗ ὁ ἰωνικὸς ἀπὸ μείζονος ἅπαξ δὲ μετὰ τὸ χοριαμβικὸν τὸ ἀντιπαθὲς αὐτοῦ ἀντισπαστικὸν παραλαβῶν, πιθανῶς τοῦ <ἐκ τοῦ> ἀντισπαστικοῦ γενομένου κατὰ ἀφαίρεσιν ἤρξατο.

TRICH. 388. 2 sqq. ἔστι δὲ πούς ἀντίσπαστος ~ – – ~ ὁ ἐκ βραχείας καὶ μα-

κράς καὶ μακράς καὶ βραχείας οἶον Ἀλέξανδρος· οὕτως δὲ ἐκλήθη, παρ' ὅσον ἀντεσπασμένος καὶ οἶον ἐναντίος τίς ἐστι ἴαμβος· τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ βραχείας καὶ μακράς ἄρχεσθαι τοῦ ἴαμβου, τὸ δὲ μετὰ ταῦτα εἰς μακρὰν καὶ βραχείαν τελευτᾶν ἀντικείμενον τῷ ἴαμβῳ. τὸ δὲ ἀντισπαστικὸν μέτρον ὅτε μὲν καθαρὸν συντίθεται, ὅτε δὲ ἐπίμικτον, ἴαμβους ἐπὶ τέλει δεχόμενον. καὶ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸν πρότερον πόδα ἀδιαφόρως ἔχει τρεπόμενον κατὰ τὰ τέσσαρα σχήματα τοῦ δισυλλάβου, τουτέστιν εἰς τὰς δύο συλλαβὰς τοῦ προτέρου ποδός· ὅτε μὲν ἴαμβον παραλαμβάνει, ὅθεν καὶ κυρίως ἀντίσπαστος γίνεται, ὅτε δὲ σπονδειόν, ὅτε πυρρίχιον, ὅτε τροχαῖον.

ΝΙΣΕΤ. *de metr.* 1 (p. 105 Koster) ἔβδομος ἀντίσπαστος, οἶον Ἀλέξανδρος·

ΤΖΕΤΖ. *de metr.* 326. 3 sqq. Cramer

καὶ κάλει μοι μονόμετρον τὴν τετρασυλλαβίαν,
καὶ πόδα τετρασύλλαβον ἐκ τῶν ἀκαταλήκτων,
ἰωνικόν, ἀντίσπαστον, εἴτε ἄλλον τῶν προσφώρων.

ΤΖΕΤΖ. *de metr. Pind.* 21. 27 sq.

ἔκ τε βραχείας καὶ μακρῶν τῶν δύο καὶ βραχείας
ἀντίσπαστον ἐκλάμβανε ὑπάρχοντα τὸν πόδα.

ΙΣΑΑΚ ΜΟΝ. *de metr. poet.* 176. 27 sqq. Bachmann ἔκτος ὁ ἀντίσπαστος, ἐκ βραχείας καὶ δύο μακρῶν καὶ βραχείας, οἶον εἰς ἐναντίος ὦν τῷ χοριάμβῳ, καὶ διὰ τοῦτο οὕτως κεκλημένος.

ΙΣΑΑΚ ΜΟΝ. *de metr. poet.* 178. 33 sqq. Bachmann ἀντίσπαστος, ἐκ βραχείας καὶ δύο μακρῶν καὶ βραχείας ~ - - ~, ἐξάχρονος <...>.

ΑΝΟΝ. *de ped.* 123 ἀντίσπαστος ἐκ βραχείας καὶ μακρῶν δύο καὶ βραχείας οἶον Ἀρίσταρχος, Ἀλέξανδρος·

ΑΝΟΝ. ΑΜΒΡ. 229. 2 sqq. ἀντίσπαστος δὲ ὁ τὴν ἐναντίαν τούτῳ (*scil.* τῷ χοριαμβικῷ) σπῶν, ὥσπερ καὶ ὁ ἀνάπαιστος ἀντιπαίων καὶ αντιπαθῶν τῷ δακτύλῳ· ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἐκ μακράς ἐστὶ καὶ δύο βραχειῶν καὶ μακράς, οὗτος δὲ ἐκ βραχείας καὶ δύο μακρῶν καὶ βραχείας. ὠμολόγηται δὲ εἶναι τοῦνομα ῥυθμικόν· ἀντισπᾶν γὰρ ἔως νῦν οἱ ῥυθμικοὶ τὸ τὰς χορδὰς κρούειν φασί. τινὲς δὲ αὐτὸν σπονδειακόν, οἱ δὲ βακχεῖον κατὰ ἴαμβον ὀνομάζουσι.

ΑΝΟΝ. ΒΕΡΟΛ. 295 ἀντίσπαστος ~ - - ~ ἔων θνητός·

ΑΝΟΝ. ΗΑΡΛ. 10. 2 sq. ἀντίσπαστος, οἶον Ἀλέξανδρος·

ΑΝΟΝ. ΝΡΒ. 57 ἀντίσπαστος ἢ ἱαμβοτρόχαιος ἐκ βραχείας καὶ δύο μακρῶν καὶ βραχείας.

ΑΝΟΝ. ΒΑΤ. 194 ἕτεροι δὲ τούτων (*scil.* τῶν ποδῶν) πρόσκεινται τῷ τροχαίῳ καὶ πρὸς τὰς ἱαμβικὰς συζυγίας οὐ συμφωνοῦσιν, οἶον ὁ χοριάμβος καὶ ὁ ἀντίσπαστος, οἰκεῖοι τῷ ἴαμβῳ, καὶ μετὰ τούτων αἱ ἱαμβικαὶ συζυγίαι χρήσιμαί ... οἱ δὲ παῖωνες καὶ ἰωνικοὶ, οἰκεῖοι τῷ τροχαίῳ, καὶ μετὰ τούτων αἱ τροχαικαὶ συζυγίαι χρήσιμαί, πρὸς δὲ ἱαμβικὰς συζυγίας καὶ χοριάμβον καὶ ἀντίσπαστον, ἀνοικεῖοι οὗτοι καὶ ἀντιπαθεῖς. ὅταν οὖν ἐν μέτρῳ χοριαμβικῷ ἢ ἀντισπαστικῷ τεθῶσι τροχαικαὶ συζυγίαι ἢ ἰωνικὸς ἢ παίων τις ἢ πάλιν ἐν μέτρῳ ἰωνικῷ ἢ παιωνικῷ τεθῶσιν ἱαμβικαὶ συζυγίαι ἢ χοριάμβος ἢ ἀντίσπαστος, τότε ὀνομάζεται τὸ μέτρον ἐκεῖνο μίξις κατ' ἀντιπάθειαν.

APP. DION. 309. 3 sq. ἀντίσπαστος ἐκ βραχείας ὤ και δύο μακρῶν – – και βραχείας ὤ ἐξάχρονος, οἶον Ἀλέξανδρος.

APP. RHET. 339. 3 sq. ἀντίσπαστος ἐκ βραχείας ὤ και δύο μακρῶν – – και βραχείας ὤ ἐξάχρονος, οἶον Ἀρίσταρχος.

SVRPL. ART. DIONYS. GG I 1 120. 10 sq. ἀντίσπαστος ἐκ βραχείας ὤ και δύο μακρῶν – – και βραχείας ὤ ἐξάχρονος, οἶον Ἀλέξανδρος.

SCHOL. VET. in Pind. *prae*f. (III, p. 309. 7 sqq. Drachmann) ἀντίσπαστος ὁ ἐκ βραχείας και μακρᾶς και μακρᾶς και βραχείας τῶν ἀντεσπασμένων και ἐξ ἐναντίας ὄντων, ὤ – – ὤ, οἶον ἑοόκλητος' ... (p. 310. 1 sq.) πρὸς μεὲν τὸν χορίαμβον και πρὸς τὸν ἀντίσπαστον αἰ ἰαμβικαὶ συζυγίαι χρήσιμοι, πρὸς δὲ τοὺς ἰωνικοὺς οὐκέτι.

SCHOL. REC. in Pind. *Ol.* 2 (p. 106. 9 sqq. Abel) τὸ ἦ ἰαμβικὸν μικτὸν ἀπὸ τροχαίων τρίμετρον καταληκτικόν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ ἀντισπαστικὸν εἶναι ἐξ ἐπιτίτου β' και διῖαμβων. οἰκεῖοι γὰρ οἱ πόδες ἀντισπάστω.

SCHOL. REC. in Pind. *Ol.* 4 (p. 171. 13 sqq. Abel) τὸ ἦ φερεκράτειον ἀντισπαστικόν. ἔστι δ' ὅτε ἐκ σπονδείου ἄρχεται ὁ α' ἀντίσπαστος, πολλάκις δὲ και διτρόχαιος γίνεται.

SCHOL. REC. in Pind. *Ol.* 10 (p. 343. 7 sqq. Abel) τὸ α' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, ὃ καλεῖται ἀσκληπιάδειον ὡς εὐρόντος ἢ καταχρησαμένου αὐτῷ. σύγκειται δὲ ἐκ β' ἀντισπάστων και β' ἰαμβων, ἀλλ' ὁ α' ἀντίσπαστος οὐκ ἔστι καθαρὸς τρέπεται γὰρ εἰς τὰ εἰρημένα τοῦ δισυλλάβου σχήματα, και ἔστιν ἐνταῦθα παίων γ'.

SCHOL. BYZ. in Soph. *Oed. tyr.* 660 (p. 275. 10 sqq. Longo) τὸ α' ἀντισπαστικὸν ἡμίολιον ἐκ δισπονδείου και ἰαμβου (τρέπεται γὰρ, ὡς φασιν, ὁ ἀντίσπαστος εἰς τὰ τέσσαρα τοῦ δισυλλάβου σχήματα).

SCHOL. in Aristoph. *vesp.* 1450a. 6 sqq. (p. 227 Koster) Τρ διαλύονται γὰρ αἰ μακραὶ συλλαβαί, ὡσπερ ἐπὶ τῶν ἰαμβων και τροχαίων, ὡς εἴρηται, εἰς δύο βραχείας, οὕτω και ἐπὶ τῶν τετρασυλλάβων ποδῶν. εὔρηται γὰρ και χορίαμβος πεντασύλλαβος και ἐξασύλλαβος, και ἀντίσπαστος και ἐπίτιτος πεντασύλλαβος Lh και διῖαμβος και διτρόχαιος και ἰωνικὸς και παίων LhAld.

SCHOL. A in Herphaest. 141. 4 sqq. τὸ ἀντισπαστικὸν δέχεται τὸν πρῶτον πόδα ἀντίσπαστον ἢ ἐπίτιτον τέταρτον ἢ παίωνα <τρίτον> ἢ διτρόχαιον, τὰς δὲ μέσας ἀντισπαστικάς και ἰαμβικάς, τὴν δὲ τελευταίαν, ὅτε ἔστιν ἀκατάληκτον, ἰαμβικὴν, [ὅτε δὲ καταληκτικόν] τὴν ταῖς ἰαμβικαῖς ἐπομένην συζυγίαν τρεπομένην κατὰ τὸν πρῶτον πόδα εἰς τὰ τέσσαρα τοῦ δισυλλάβου σχήματα.

SCHOL. A in Herphaest. 142. 1 sqq. τοῦτο (*scil.* τὸ ἀντισπαστικὸν μέτρον) φησιν (*scil.* ὁ Ἡφαιστῖων, p. 31. 20 sqq.), ὅτι, ἐὰν ἀναμίσηται ταῖς ἰαμβικαῖς (*scil.* συζυγίας) ὁ ἀντίσπαστος, οὐ μόνον ἔχει τὴν πρώτην συζυγίαν τρεπομένην κατὰ τὸν πρότερον πόδα εἰς τοὺς τέσσαρας πόδας τοὺς δισυλλάβους, ἀλλὰ και μετὰ τὴν ἰαμβικὴν συζυγίαν τίθεται ἀντίσπαστος και πάλιν ὁ πρῶτος αὐτοῦ πούς τρέπεται εἰς τοὺς τέσσαρας δισυλλάβους ὤ – – ὤ, ὤ – – ὤ, ὤ – – ὤ. ἔστι γὰρ ἢ πρώτη διποδία ἀντίσπαστος, ἢ δευτέρα ἰαμβικὴ και ἢ τρίτη πάλιν ἀντίσπαστος και τρέπεται κατὰ τὸν πρότερον πόδα.

SCHOL. A in Hephaest. 160. 26 sqq. καὶ τὸ ἐκ τῶν ἀντισπαστικῶν] ἀντίσπαστος δὲ ἐστὶν ἐκ βραχείας καὶ δύο μακρῶν καὶ βραχείας. εἶρηται δὲ (*scil.* τὸ ἀντισπαστικὸν μέτρον) ὅτι τὴν πρώτην συζυγίαν τρέπει πρὸς τοὺς τέσσαρας δισυλλάβους καὶ ἡνίκα γίνεται ἡ πρώτη <μακρά> ἀντὶ βραχείας, γίνεται ὁ τέταρτος ἐπίτριτος ὡσπερ ἐνταῦθα. τρία (*scil.* ἀντισπαστικά διμέτρα) τοῖνυν τέθεικεν (*scil.* ὁ Φερεκράτης) ἐκ δύο ἀντισπάστων παρὰ τὴν τελευταίαν συλλαβὴν. καταληκτικὰ γὰρ εἶπεν (*scil.* ὁ Ἡφαιστίων, p. 55. 7 sq.) εἶναι αὐτά.

SCHOL. B in Hephaest. 295. 23 sqq. οἱ δὲ τετρασύλλαβοι (*scil.* πόδες) ἐκ συνθέσεως τελείων τῶν τεσσάρων δισυλλάβων γίνονται. διὸ καὶ ἰς' εἰσὶ τετράκις γὰρ τὰ τέσσαρα δεκαεξέ ... 29 sqq. ὁ δὲ ἴαμβος ἐπὶ μὲν τὸν πυρρίχιον (*scil.* συντιθέμενος) τὸν δεῦτερον παιῶνα (*scil.* ποιεῖ), ἐπὶ δὲ τὸν τροχαιὸν τὸν ἀντίσπαστον, ἐφ' ἑαυτὸν δὲ τὸν διάμβον, ἐπὶ δὲ τὸν σπονδεῖον τὸν πρῶτον ἐπίτριτον.

SCHOL. B in Hephaest. 302. 29 sqq. ἔβδομος ὁ ἀντίσπαστος, ἐκ βραχείας, δύο μακρῶν καὶ βραχείας, ἐξ ἱάμβου καὶ τροχαιῶν συγκείμενος, ὁ καὶ σπονδειακὸς καὶ βακχεῖος κατὰ ἴαμβον.

SCHOL. B in Hephaest. 304. 1 sqq. ἰστέον δὲ ὅτι ἀπὸ τούτων ἑννέα μόνον πόδες συνιστῶσι τὰ μέτρα ὁ ἴαμβος ἀφ' οὗ τὸ ἱαμβικόν, ὁ τροχαιὸς ἀφ' οὗ τὸ τροχαικόν, ὁ δάκτυλος ἀφ' οὗ τὸ δακτυλικόν ἤγουν τὸ ἥρωικόν, ὁ ἀνάπαιστος ἀφ' οὗ τὸ ἀναπαιστικόν, ὁ χορίαμβος ἀφ' οὗ τὸ χοριαμβικόν, ὁ ἀντίσπαστος ἀφ' οὗ τὸ ἀντισπαστικόν, ὁ ἰωνικὸς ἀπὸ μείζονος ἀφ' οὗ τὸ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, ὁ ἰωνικὸς ἀπ' ἐλάσσονος ἀφ' οὗ τὸ ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος, καὶ ὁ κρητικὸς ἤγουν ὁ ἀμφίμακρος ἀφ' οὗ τὸ παιωνικόν. οἱ δὲ λοιποὶ πόδες συνέρχονται μετὰ τούτων εἰς συμπλήρωσιν τῶν μέτρων, καθ' ἑαυτοὺς δὲ μέτρα οὐ συνιστῶσιν.

[PALAEM.] GL VI 207. 26 sqq. pedes duplices sive tetrasyllabi quot sunt? sedecim. qui sunt? dispondeus, proceleumaticus, ionicus ἀπὸ μείζονος, ionicus ἀπ' ἐλάσσονος, ditrochaeus, diiambus, choriambus, antispastus, paeon primus, paeon secundus, paeon tertius, paeon quartus, item epitritus sive hippius primus, secundus, tertius, quartus ... 13 sq. antispastus ex brevi et duabus longis et brevi, ut 'valetudo', 'amaturus'.

IVBA fr. 101 (p. 271. 4 sqq.) Hense coniugatio antispasti, ut Iuba noster atque alii Graecorum opinionem secuti referunt, non semper ita perseverat, ut in principio pedis iambus collocetur. indifferenter enim auctores lyrii metro antispastico initia praestituerunt: saepe enim pro iambo primo aut spondeus aut trochaeus aut pyrrichius ponitur, quarum differentiarum exempla promemus. nam si sit iuxta legem pedis ex iambo [et trochaeo] initium metri, fit purum antispasticum metrum acatalectum, quod tamen iambica depositione concluditur, ut (cf. Ov. *met.* VIII 270 sqq.):

erat sus Calydonius edax et fera belua.

si autem spondeus pro iambo ponatur, fit coniugatio pro antispasto epitriti quarti, ut:

o qui praeter agis caeruleo flumine limites.

si vero a trochaeo fiat initium, erit ex ditrochaeo coniugatio, ut:

aurea purpureum per pelagus segniter ad petras;

si autem a pyrrichio, fit coniugatio paeonis tertii, ut:

domus alta fuit, quae Danaen Acrisii tegens.
 quae commutatio plerumque inter initia versuum fit nec facile in medietate,
 nisi in eo genere metrorum, quae ἀσυνάρτητα, id est inconexa sunt, reperitur.

ΤΕΡ. ΜΑΥΡ. GL VI 370. 1478 sqq.

cum prima brevis, longa dein, tertia longa,
 post quarta brevis syllaba continebit omnes,
 hunc promit iambus, geminum facit trochaeus,
 pes nomen habebit quo in hoc referre metro
 longae prohibent ordine tres simul locatae:
 ἀντίσπαστον enim mage lex heroica promet;
 est forma, 'Tarentina' velut moenia dicas.

SACERD. GL VI 499. 15 sqq. antispastus (*scil.* dicitur), quoniam ex utraque
 parte a brevibus revellatur, quod Graeci ἀντισπᾶν dicunt.

SACERD. GL VI 500. 11 sqq. ex compositis (*scil.* pedibus) vero, quae simi-
 liter metra simplicia nuncupantur, haec sunt (*scil.* metra), a choriambō pede
 choriambicum, ex antispasto antispasticum, ex ionibus ionicum, ex paeonibus
 paeonicum.

ΑΡΘΗΘΝ. GL VI 42. 7 sqq. rhythmorum autem tres esse differentias volunt
 in dactylo, iambo et paeone, quae fiunt per arsin et thesin. nam dactylus ae-
 qua temporum divisione taxatur, ut et anapaestus: uterque enim pes quattuor
 temporum est. nam ut longa prima dactyli duabus brevibus insequentibus par
 [sibi] et aequalis est, ita et in anapaesto fit, ut initium fini simile inveniatur,
 et dicunt in arsi et thesi aequalem rationem <esse, id est> ἴσον λόγον. idem
 fiet in dipodia facta coniugatione binum pedum per choriambum et antispas-
 tum, quia quantum in sublatione habet, tantundem in positione, et idem apud
 Graecos ἴσος ῥυθμός, id est aequalis, dicitur.

ΑΡΘΗΘΝ. GL VI 47. 16 sqq. sequitur antispastus, cuius prima et ultima bre-
 vis, mediae duae longae, id est ex iambo et trochaeo compositus, ut 'Aristippus'
 ... 32 sqq. sed <et> epitriti dicti ob adiectionem tertiae partis < ... > quam sunt
 paeones, meritoque a Graecis ita dicti ἐπίτριτοι: nam sunt heptasemi. unde ex
 tetrasyllabis, qui sunt numero XVI, quattuor tantum utiles adseruntur, id est
 choriambus et antispastus aequalitatis ratione constantes, sed et ionici duo, ce-
 teris decem non adeo necessariis.

ΑΡΘΗΘΝ. GL VI 52. 19 sqq. metra autem omnia quattuor modis varian-
 tur, adiectione, detractio, transmutatione, concinnatione. ita fiunt innu-
 merabiles species ortae ex prototypis novem, id est dactylico, iambico, tro-
 chaico, anapaestico, paeonico, proceleumatico, ionico ἀπὸ μείζονος, ionico
 ἀπὸ ἐλάσσονος, choriambico. his adiciunt antispastum loco proceleumatici:
 namque is anapaestico plerumque subditus caret auctoritate; non nulli eum in
 specie decima recipiunt.

ΑΡΘΗΘΝ. GL VI 64. 6 sqq. tertia ἐπιπλοκή est in ionicis duobus et choriamb-
 o et antispasto, quae τετραδική hexasemos dicitur, id est amplexio quadra:
 quattuor enim pedes sibi mutuo conectuntur; temporibus autem sex constant.

ΑΡΤΗΘΝ. GL VI 87. 27 sqq. scio quosdam super antispasti specie recipienda inter novem prototypa dubitasse. nam raro admodum veteres integrum ex eo carmen, quod sit natura scabrum inter rhythmos atque asperum, composuisse perhibentur. verum cum idem pari cognatione, qua et inter se alii pedes, de quibus supra dictum est, cum choriambus copuletur, siquidem antispastus duabus utrimque brevibus duas longas in medio sitas habeat, choriambus autem duabus utrimque longis medias <duas> breves teneat, consentanea ratione locum eidem auctoritatemque inter principalia, id est primiformia, novem metra ipsa parilitatis, qua inter se congruunt, contemplatione vindicandam esse dixerunt. quid ergo super hoc in dubium primos auctores deduxerit, plenius referam.

DON. GL IV 370. 11 sq. antispastus ex brevi et duabus longis et brevi temporum sex, ut ‘Saloninus’.

DIOM. GL I 470. 29 sqq. ille quoque pes quem antispastum vocant ex brevi et longis duabus et brevi bene in clausula ponitur, ut ‘vir optimus videretur’ et (Cic. *pro Mil.* 3. 7) ‘sua manu sororem interfectam esse fateretur’. simile est ‘Hortensius peroravit’.

DIOM. GL I 481. 6 sqq. antispastus ex iambo et trochaeo, hoc est ex brevi et duabus longis et brevi, temporum sex, ut ‘medullina’, ‘Saloninus’. huic contrarius est choriambus ex trochaeo et iambo.

ATIL. FORTVN. GL VI 280. 21 sq. ex iambo et chorio antispastus.

AVG. *de mus.* II 8. 15 vigesimus tertius (*scil.* pes) antispastus, ex brevi et duabus longis et brevi, ut ‘Saloninus’, temporum sex.

AVG. *de mus.* II 10. 18 video primum pyrrichium tantum habere in levatione quantum in positione. spondeus quoque, dactylus, anapaestus, proceleumaticus, choriambus, diiambus, dichorius, antispastus, dispondeus, eadem ratione dividuntur: nam tantundem temporis in his ponit plausus, quantum levat ... 11. 20 caeteri (*scil.* choriambus, diiambus, dichorius, antispastus) vero ad tantundem (*scil.* percutiuntur); nam in his levationi ac positioni terna tempora tribuuntur.

AVG. *de mus.* III 4. 10 hinc efficitur ut deinceps omnibus sex temporum pedibus, omnes totidem temporum posteriores copulari queant; solusque antispastus, qui nullum sibi velit misceri, remaneat ... itaque omnium pedum octo sunt, qui nullo alio mixto rhythmum faciunt: pyrrichius, tribrachus, proceleumaticus, paeon quartus, antispastus, epitritus secundus, et quartus, et dispondeus: reliqui eos, qui se posteriores sunt, copulari sibi patiuntur, ita ut rhythmici nomen obtineant, etiamsi pauciores in ea serie numerentur.

AVG. *de mus.* IV 11. 12 sq. M. hoc ergo tenebimus in metris sex temporum pedum, dichorium iambo, antispastum spondeo male claudi D. tenebimus sane. M. quid? causam cur ita sit nonne approbabis, si animadverteris levatione ac positione in duas partes dividi pedem, ita ut si qua in eo syllaba media est, vel una vel duae, aut uni parti attribuantur priori vel posteriori, aut in utramque partiantur? D. novi quidem istuc, et verum est: sed quid ad rem? M. hoc quoque attende quod dicam, tum videbis facilius quod requiris. nam manifestum tibi esse arbitror, alios esse sine mediis syllabis pedes, ut pyrrichius, et caeteri

binarum syllabarum; alios in quibus medium aut primae parti, aut extremae, aut utriusque, aut neutri, spatio conveniat ... neutri, ut in cretico, sive in paeonibus secundo et tertio, sive in diiambo, dichorio, antispasto. nam qui pedes in tres aequales partes dividi possunt, media pars in his convenit cum prima et extrema; qui autem non possunt, aut cum prima tantum, aut cum extrema, aut cum neutra. D. et hoc aequale scio, et quo tendat exspecto. M. quo tandem putas, nisi ut videas iambum post dichorium ideo male poni cum silentio, quia medium eius est, nec primae parti aequale nec extremae, et idcirco a levatione ac positione discordat? hoc etiam de spondeo intelligitur, qui similiter post antispastum cum silentio non amat poni.

AVG. *de mus.* IV 16. 34 nec minus miraculum edit antispastus, cui si nullus alius pedum, aut certe solus diiambus misceatur, patitur iambo metrum claudi, cum aliis autem positus nullo modo; et cum dichorio quidem propter ipsum dichorium; itaque hoc minime miror. cum caeteris vero senum temporum pedibus, cur memoratum trium temporum pedem in fine repudiet, nescio quae est causa secretior fortasse quam ut a nobis erui atque ostendi queat: sed hoc ita esse his exemplis proba. nam ista duo metra, 'potestate placet', 'potestate potentium placet', nemo ambigit suaviter singula repeti cum silentio trium temporum in fine. at ista insuaviter cum eodem silentio: 'potestate praeclara placet'; 'potestate tibi multum placet'; 'potestate iam tibi sic placet'; 'potestate tibi multum placet'; 'potestate magnitudo placet'. quod ad sensum attinet, peregit officium suum in hac quaestione, et quid acceperit, et quid exploserit indicavit: sed de causa cur ita sit, ratio consulenda est. ac mea quidem in tanta obscuritate nihil aliud videt, nisi cum diiambo antispastum dimidiam partem priorem habere communem: nam uterque a brevi et longa incipit; posteriorem autem cum dichorio: longa enim et brevi ambo finiuntur. itaque antispastus vel solus tanquam suam priorem dimidiam, vel cum diiambo cum quo eam communiter habet, collocatus, patitur in fine metri esse iambum; et cum dichorio pateretur, si eidem dichorio talis terminus conveniret: cum caeteris autem non patitur, quibus tali societate non iungitur.

MALL. THEOD. GL VI 589. 9 sqq. ex quadrisyllabis (*scil.* pedibus sunt repudiandi) proceleumaticus, dispondius, diiambus, ditrochaeus, paeones omnesque epitriti. ex quo apparet octo his metris, de quibus est dictum, novem pedes ita attributos, ut eorum praecipue inter se coniunctione unius cuiusque metri vis contineatur. qui quidem pedes hi sunt, spondius, iambus, trochaeus, [pyrrichius,] dactylus, anapaestus, choriambus, antispastus, ionicus a maiore, ionicus a minore. amphimacrus et bacchius rarissime, tribrachys vero aliquanto frequentius, sed precarium magis quam necessarium in metris locum obtinent.

POMP. GL V 122 36 sqq. de quattuor (*scil.* syllabis) sedecim isti sunt (*scil.* pedes), proceleumaticus, dispondeus, diiambus, ditrochaeus, ionicus maior, ionicus minor, antispastus, choriambus, quattuor paeones et quattuor epitriti.

POMP. GL V 124 8 sqq. in antispasto, choriambo, ditrochaeo, diiambo sena sunt tempora, tria habebit arsis, tria thesis. ergo hae sunt divisiones, quae aequae dicuntur, et habent hos pedes, nec alium habent: pyrrichium habent,

spondeum, dactylum, anapaestum, proceleumaticum, dispondeum, diiambum, ditrochaicum, antispastum, choriambum; plus non habent. isti pedes aequam habent divisionem.

SERG. GL IV 480. 24 sqq. duplices (*scil.* pedes) hi, proceleumaticus, dispondeus, diiambus, ditrochaicus, antispastus, choriambus, ionicus minor, ionicus maior, paeon primus, paeon secundus, paeon tertius, paeon quartus, epitritus primus, epitritus secundus, epitritus tertius, epitritus quartus. ex quibus alii pedes vel synzugia nasci iudicantur.

IVL. SEV. GL VI 645. 1 sq. antispastus, qui constat ex brevi, duabus longis et brevi, habet tempora sex et dividitur ita $\cup - ||| - \cup |||$.

IVL. TOL. 155. 51 sqq. tetrasyllabi (*scil.* pedes) quot sunt? sedecim. qui sunt? proceleumaticus, dispondeus, diiambus, ditrochaicus, antispastus, choriambus, ionicus maior, ionicus minor, quattuor paeones, et quattuor epitriti.

IVL. TOL. 160. 165 sqq. antispastus ex quibus syllabis constat? ex brevi, duabus longis, et brevi, ut 'catullinus'. quot tempora habet? sex. cuius divisionis est? aequae. quomodo? arsis habet tria tempora et thesis tria. unde habet etymologiam? antispastus dictus est, eo quod sit ex contrariis syllabis, ex brevi et longa, longa et brevi. simplex pes est aut duplex? duplex, constat ex iambo et trochaico.

IVL. TOL. 168. 362 sqq. quot sunt pedes aequae divisionis? decem. qui? pyrrichius, spondeus, anapaestus, dactylus, proceleumaticus, dispondeus, diiambus, ditrochaicus, antispastus, et choriambus. quare dicti aequae divisionis? quia per unumquemque pedem tanta habet tempora arsis quanta et thesis.

ALDHELM. de metr. 122 (p. 151. 8 sqq. Ehwald) X sunt pedes, qui aequam divisionem sortiuntur et velut pari temporum lance ponderantur, quos arsis et thesis aequali discretionis statera gubernat, id est pyrrichius, spondeus, dactylus, anapaestus, proceleumaticus, dispondeus, diiambus, ditrochaicus, antispastus, choriambus.

ALDHELM. de metr. 129 (p. 177. 11 sq. Ehwald) antespasti, quaeso, proferrantur exempla! 'harenosus', 'lacertosus', 'querelosus' ... (14 sqq.) haec nomina seu participia cui formae casuali aptabuntur? omnia pentaptota esse veterum auctoritas declarat. da exempla de personis verborum antespasto congruentia! 'amabamus', 'amabatis', 'amaremus', 'amaretis' ... (21 sqq.) non aliter in participiorum declinationibus antespastus indagatur, tempore quidem praesenti a forma inchoativa per genetivum singularem ut 'nitescens', 'nitescentis' ... (24 sq.) sic tempore praeterito et futuro per genetivum pluralem 'amati', 'amatorum' ... (28 sqq.) antespastus quo accentu profertur? interdum acuitur ut 'tepescentis', 'tabescentis', 'acescentis'. nonnumquam vero circumflectitur ut 'paludatus', 'palumbinus', 'columbinus'. harum autem rerum ratio utrum acuto an circumflexo pronuntietur accentu, positio vel natura luce clarius manifestant. hic pes aequae divisionis specie sequestratur, dum arsis et thesis paribus temporum legibus concordant id est ternis et ternis.

AVDAX GL VII 335. 15 sqq. pedes duplices sive tetrasyllabi quot sunt? sedecim. qui sunt? dispondeus, proceleumaticus, ionicus ἀπὸ μείζονος, ionicus ἀπὸ ἐλάσσονος, ditrochaicus, diiambus, choriambus, antispastus, paeon primus, se-

cundus, tertius, quartus, <epitritus primus, secundus, tertius, quartus>. horum etymologiae ex superiorum vocabulis et ipsa nominum compositione facillime possunt intellegi. horum quis cui contrarius? proceleumaticus dispondeo, ionicus ἀπ' ἐλάσσονος ionico ἀπὸ μείζονος, diiambus ditrochaeo, antispastus choriambo, epitritus primus paeoni primo, secundus secundo, tertius tertio, quartus quarto ... 336. 8 sq. antispastus ex brevi et duabus longis et brevi, ut 'valetudo', 'amaturus'.

ISID. *orig.* I 17. 15 antispastus, quod sit ex contrariis syllabis, ex brevi et longa, ex longa et brevi ... 17. 23 partimus ergo in aequa hos: ... antispastum
 ◡ - | - ◡.

BONIF. 109. 19 sqq. partimur ergo in aequo hos (*scil.* pedes) ... antispastum
 ◡ - | - ◡.

CRVIND. 18. 23 sqq. tetrasyllabi (*scil.* pedes) XVI: proceleumaticus, dispondeus, diiambus, ditrochaeus, ionicus minor, ionicus maior, antispastus, choriambus, quattuor paeones et quattuor epitriti ... 19. 13 sqq. utrum hos XX et VIII praedictos (*scil.* disyllabi IIII, trisyllabi VIII, tetrasyllabi XVI qui specialia nomina habent) metrici modo in carminibus ponunt? non etiam, sunt enim alii pedes de metro proiecti, ut Mallius Theodorus (GL VI 589. 9 sqq.) ait. sunt igitur penitus repudiandi longeque removendi ex trisyllabis molossus, amphibrachus, amphimacrus, palimbacchius; ex quadrisyllabis proceleumaticus, dispondeus, diiambus, ditrochaeus, paeones omnesque epitriti. ex quo apparet VIII principalibus metris VIII pedes ita adtributos, qui quidem pedes hi sunt: spondeus, iambus, pyrrichius, trochaeus, dactylus, anapaestus, choriambus, antispastus, ionicus a maiore, ionicus a minore ... 21. 1 sq. aequa divisio est, quoties tot tempora habet arsis, quot et thesis, ut puta spondeus ... 6 sqq. et hos pedes aequa divisio tenet: pyrrichium, spondeum, dactylum, anapaestum, proceleumaticum, dispondeum, diiambum, ditrochaeum, antispastum, choriambum.

ANON. GL VI 308. 5 sq. antispastus, qui fit ex iambo et trochaeo, id est ex brevi, duabus longis <syllabis> et brevi, temporum sex, ut 'Clytaemnestra'.

ANON. GL VI 646. 14

estque 'Saloninus' antispasto decoratus.

2. TZETZ. *de metr.* 308. 2 sqq.

εἶδη τῶν μέτρων ἀριθμῶ τυγχάνουσιν ἐννέα,
 τὰ πρῶτα τε καὶ κύρια καὶ καθ' ὀλοκληρίαν
 ἀλλ' ἔχουσι καὶ τμήματα ...
 ... πέμπτον ἐξ ἀντισπάστων

312. 5 sqq.

μέτρον εἰ θέλεις καθαρὸν ἀντίσπαστον ποιῆσαι,
 ἐξ ἀντίσπαστον τῶν ποδῶν τοῦτο συντίθει μόνον·
 καὶ κράτιστον καὶ κάλλιστον καὶ καθαρὸν ποιήσεις·
 ὡσπὲρ καὶ σύμπαν καθαρὸν μέτρον εἰ θέλεις γράφειν,
 ἐξ ὁμωνύμων τῶν ποδῶν ἀπάρτιζε καὶ μόνων·
 ἐπεὶ δὲ τοῦτον βίαιον καὶ δυσχερὲς τυγχάνει

εἰ μὲν τοῖς οἷς περ ἔλεξα τέτρασιν ἄνω μέτροις
 ἰαμβικῶ, τροχαικῶ, φημί πρὸς ἀναπαίστω,
 καὶ χοριάμβω σὺν αὐτοῖς τῶ μέτρῳ τῶ τετάρτῳ,
 οὓς πόδας δὴ δεχόμεθα, πλείους τῶν ὁμωνύμων
 κατέλεξα σαφέστατα διδάσκων περὶ τούτων.
 τὸ νῦν δὲ μέτρον μάνθανε ποίους τοὺς πόδας ἔχει
 ἀντίσπαστον, ὡς ἔφημεν, εἰς πᾶσαν ἔχει χώραν,
 ἢ τέταρτον ἐπίτριτον, ἢ τέταρτον παιῶνα·
 εἴτε καὶ τὸν διτρόχαιον· τοὺς μέσους δ' ἔχει πόδας,
 ἐξ ἀντισπᾶστων καὶ διπλῶν φημί τῶν δισυλλάβων·
 σπονδείου, πυρριχίου τε, τροχάϊου καὶ ἰάμβου·
 τὸν τελευταῖον ἔχει δὲ πάλιν ἐκ δισυλλάβων·
 καὶ τὸν ἀνάπαιστον φασὶν ἔχειν καὶ τὸν χορεῖον·
 ψεύδοντες δὲ συγγέοντες ἀπὸ τῆς ἀγνωσίας.
 ἐγὼ δ' ὡς πρὶν κατέλεξα, καὶ πάλιν σαφηνίσω,
 τούτους τοὺς πόδας ἅπαντας πρὸς πᾶσαν ἔχει χώραν·
 μᾶλλον δὲ τὸν ἀνάπαιστον οὐκ ἔχει καὶ χορεῖον.
 λέξω δὲ πάντα σαφηνῶς ἐν τμήμασι τῶν στίχων·
 τοῦτο δὲ νῦν μοι μάνθανε, καὶ πρόσχες ὡς λέγω·
 τοὺς σύμπαντας ἑκκαίδεκα πόδας τετρασυλλάβους
 ἐν πάσαις χώραις εὔρηκα, τῶ δὲ κειμένας μέτρῳ
 πλὴν δὲ τοῦ τετραβράχους, καὶ τοῦ παιῶνος πρώτου·
 καὶ τούτους ἂν εὔρησῃ τις εἴπερ ἀνερευνήσῃ·
 λοιπὸν καὶ γραῦς, εἰ βουληθῆ, γράψειεν ἀντισπᾶστους·
 ἀλλὰ μοι σὺ τὸ καθαρὸν ἐξ ἀντισπᾶστων γράφε·
 μὴ καταχρῶ δὲ τοῖς λοιποῖς, εἰ μὴ που σπανιάκις,
 μηδέ γε τετρασύλλαβον ἐξάμετρον ποιήσης·
 μὴδ' ἄλλο μέτρον ἕτερον, τῶν κατὰ διποδῖαν·
 εἰ μὴ που χάριν δοκιμῆς· ἔφην καὶ περὶ τούτου,
 ὡς τὸ τριακοντάχρονον περίοδος καλεῖται·
 ἂν δ' ἔστι τετρασύλλαβον, ἐξάπουν ὑπερβαίνει,
 οὓς χρόνους τοὺς τριάκοντα καὶ στίχος οὐ καλεῖται·
 καίπερ τινὲς ἐξάμετρα γράφωσι καὶ τοιαῦτα.
 διὸ τούτους ἀνέρχου μοι μέχρι τοῦ τετραμέτρου·
 παντὸς γὰρ μέτρου γίνωσκε τὸ κάλλιστον τυγχάνειν·
 τὸ μέχρι χρόνων προσδραμῶν, εἴκοσι καὶ τεσσάρων.
 εἴτε διπλομετρούμενον, ἢ τῶν τετρασυλλάβων.

3. SCHOL. VET. in Pind. *Ol.* 14 (p. 13. 2 sq. Tessier) τὸ ι' ἐξ ἀντισπᾶστου πεντασήμου καὶ τροχαϊκῆς κατακλείδος.

4. ANON. AMBR. 233. 5 sq. ἀντίσπαστος ἢ ἄνετος ἐκ τριῶν βραχειῶν καὶ μακρᾶς καὶ μιᾶς βραχείας ~ ~ ~ ~ ἐξάχρονος, οἶον 'Μεγαλόδωρος'.

DIOM. GL I 481. 13 sqq. pedes heteroploci pentasyllabi sunt numero triginta et duo hi ... antispastus ex tribus brevibus et longa et brevi temporum sex. [P.S.]